

ANTIKVARIAT BRYGGEN

Katalog 77

Lys og Skygge
- samt et junitilbud på Rivertons Magasin

Kjære bokvenn!

Denne katalogen er viet to meget sjeldne hefteserier fra vår norske krimflora; *Lys og Skygge* (1908-1910) og *Rivertons Magasin* (1925-1927).

God lesning!

Bibliofil hilsen

Fredrik Delås

ANTIKVARIAT BRYGGEN
Bryggenveien 42 - Bryggen Vestre - 1747 Skjeberg - Telefon 930 22 712
E-post: post@antikvariat-bryggen.no

WWW.ANTIKVARIAT-BRYGGEN.NO

ANTIKVARIAT BRYGGEN

Fredrik Delås
Antikvarbokhandler

Bryggenveien 42 - 1747 Skjeberg - Norway
+47 930 22 712 - post@antikvariat-bryggen.no

Antikvariatet er alltid interessert i å kjøpe gode objekter og samlinger.
Ta kontakt for en uforpliktende samtale.

Lys og Skygge vil for alltid ha kultstatus blant samlere av norsk krimlitteratur. Heftene er særdeles sjeldne og det kjennes ytterst få komplette sett. Enkeltvis sees de så og si heller aldri på det åpne antikvariske markedet. Som en kuriositet kan det nevnes at et komplett sett (55 hefter) i særdeles varierende kvalitet ble omsatt ved Cappelenes Auksjon i 2005 for 138 000 inklusiv salær.

Rundt århundreskiftet ble det norske markedet overflommet av oversatte hefteserier og "kioskitteratur". Disse var ofte dårlig skrevet og med temmelig rått innhold for de unge guttene som kastet seg over seriene med de dramatisk illustrerte omslagene. En av de mest populære var hefteserien om Nick Carter. Sven Elvestad uttalte selv at Nick Carter-historiene var slette. Videre mente han at *"gode Detektivfortællinger, slige som jeg selv skriver, de appelerer til Ungdommens Mod og Beslutsomhed"*.

Gjennom *Lys og Skygge*, en hefteserie i A4-format, skulle det norske folk introduseres til norske historier med et snillere og mer velskrevet innhold. Sven Elvestad påtok seg denne oppgaven, og i første nummer *debuterer detektiven Knut Gribb*, en skikkelse som i dag, over 100 år senere, er blant verdens lengst levende krimhelte. Under pseudonymet Kristian F. Biller skrev Elvestad historiene til 27 av de 28 første heftene i *Lys og Skygge*. Unntaket er nummer 22, hvor Herman Wildenvey begikk sin krimdebut. Det skal vi komme tilbake til.

På de følgende sider presenteres de 28 første heftene i *Lys og Skygge*. Dette er samtlige av heftene i serien hvor Elvestad skrev eller hadde en finger med i spillet. I tillegg presenteres 5 spredte nummer, inkludert det siste heftet som utkom.

Kristian F. Biller [Elvestad] skriver selv om serien på bakre omslag av heftene:

"Thomas Ryer mod Knut Gribb. Naar et Menneske er udrustet med de rigeste Aandens Gaver, er i Besiddelse af en skarp og straalende Inteligens, af Fantasi, Forslagenhed, Dristighed og Koldblodighed og naar han benytter sine rige Gaver i det Ondes Tjeneste, da blir han en fare for Samfundet.

Da maa han bekjæmpes af Mænd som staar ligesaa høit som ham i Henseende til Intelligens og Klogskab, som er i Besiddelse af ligesaa stort Mod og ligesaa raadsnar en Aandsnærværelse. Det er to saadanne Mennesker der fortællles om i "Lys og Skygge".

Paa den ene Side staar den hemmelighedsfulde Thomas Ryer, Norges farligste Forbryder. Han har intet-somhelst tilfælles med de dagligdagse Lovovertrædere, som ellers fylder vore Fængsler. Hans Handlinger bærer samtidig Præg af en fullendt Gentlemans Optræden og en genial Forbryders Dristighed. Han færdes i de bedste Kredse, er alle Damers Yndling, pryder Promenaderne ved sin elegante Fremtræden. Hans offentlige Færd er den uklanderlige Gentlemans, - saameget desto farligere er hans lyssky Virksomhed.

Han raader over Forbrydertechnikens nyeste Hjælpemidler, er i Besiddelse af en Koldblodighed, som redder ham ud af mangan en pinlig Situation, - en fænomenal Sluhed og Dristighed, som gjør, at han kaster sig ind i de vildeste Eventyr.

Da endelig Mistanken rettes mod ham, medens han fremdeles ved sine intelligente Dispositioner forstaar at slaa ned ethvert Bevis, træder den berømte norske Detektiv Knut Gribb op mod ham. Knut Gribb har opøvet sin Opdagerevne og sin Sporsans ved en aarelang Virksomhed i den straffende Retfærdigheds Tjeneste. Han sætter al sin Intelligens og Evne ind paa at afsløre Thomas Ryer og uskadeliggjøre ham.

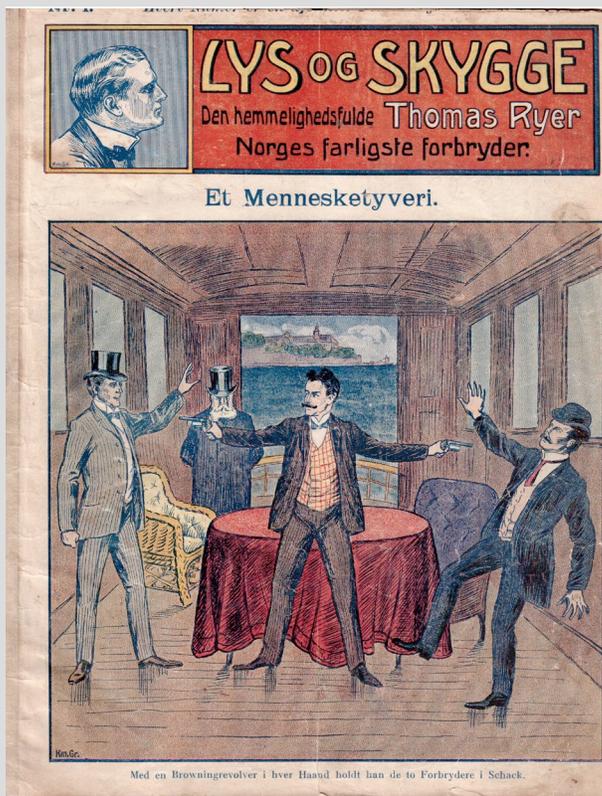
Fortællingerne om Kampene mellem to saadanne Mennesker, hvorunder det vrimler af sælsomme Optrin og interessante Situationer, maa nødvendigvis bli noget ganske enestaaende i Retning af eventyrlig Spænding.

Hvert nummer danner en afsluttet Fortælling."

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Samtlige av Elvestads bidrag i Lys og Skygge

Et Mennesketyveri.

Knut Gribb lærer Storsvindleren
Thomas Ryer at kjende.

Lys og skygge 1 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant.
Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 17a.

2 000,-

Den Dødes Værelse.

Den forslagne Svindler optræder som Hoteltjuv.

Lys og skygge 2 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant.
Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 18a.

1 200,-

Det stjaalne Hus.

Nye Kampe med Thomas Ryer.

Lys og skygge 3 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant. Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag. Halve sidste side avrevet. Vedlagt kopi av tekst som mangler.

Schiötz 19a.

750,-

Et Spil om Liv og Død.

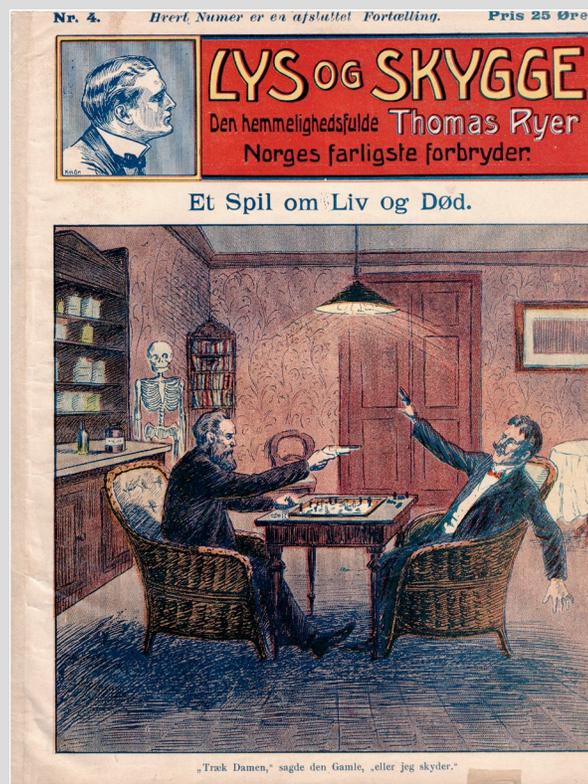
Thomas Ryer paa Sindssygeanstalten.

Lys og skygge 4 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant. Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

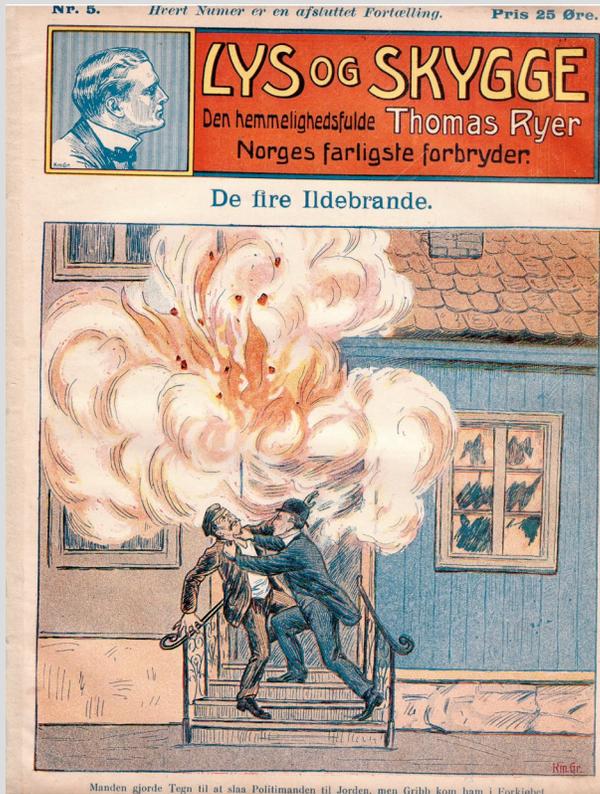
Schiötz 20a.

1 200,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

De fire Ildebrande.

Knut Gribb kjemper med Thomas Ryer om 100,000 kroner.

Lys og skygge 5 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 21a.

1 200,-

Dødningehuret.

Knut Gribb afslører en Spøgelseshistorie.

Lys og skygge 6 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

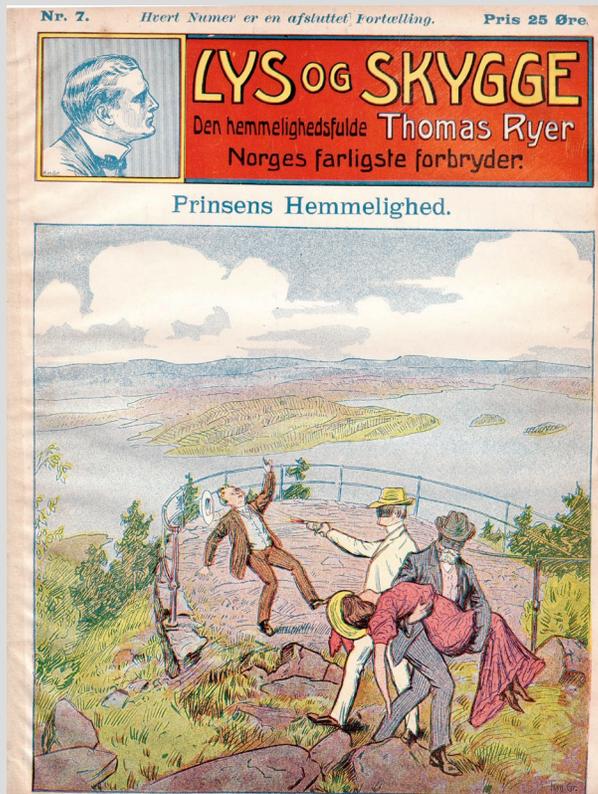
Schiötz 22a.

1 200,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Prinsens Hemmelighed.

Thomas Ryer som Hof-Intrigant.

Lys og skygge 7 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 23a.

1 200,-

I sidste Øieblik.

Thomas Ryer i Diplomatuniform.

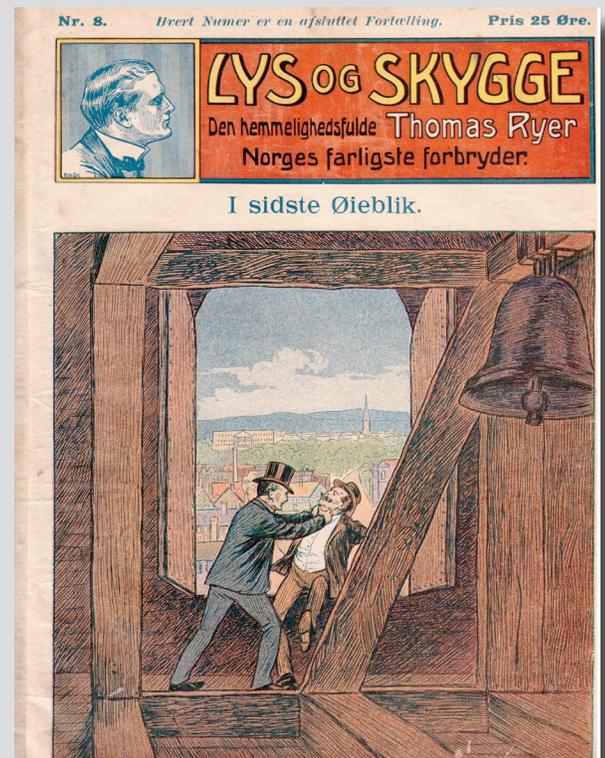
Lys og skygge 8 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 24a.

1 200,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Manden med Jernmasken.

Thomas Ryer narrer hele Kristiania.

Lys og skygge 9 - 1908.

Komplett i omslag.

Schiötz 25a.

2 500,-

Den stjaalne Ballon.

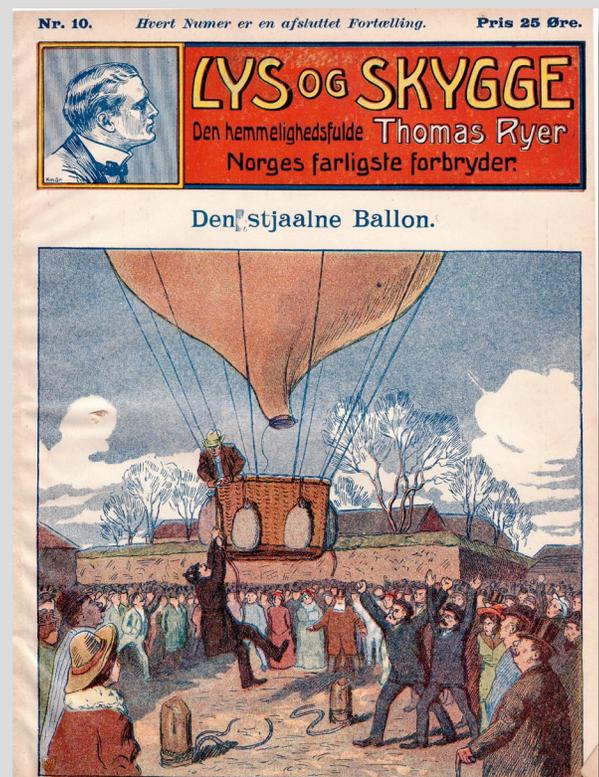
Thomas Ryer flygter i Ballon.

Lys og skygge 10 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant.
Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

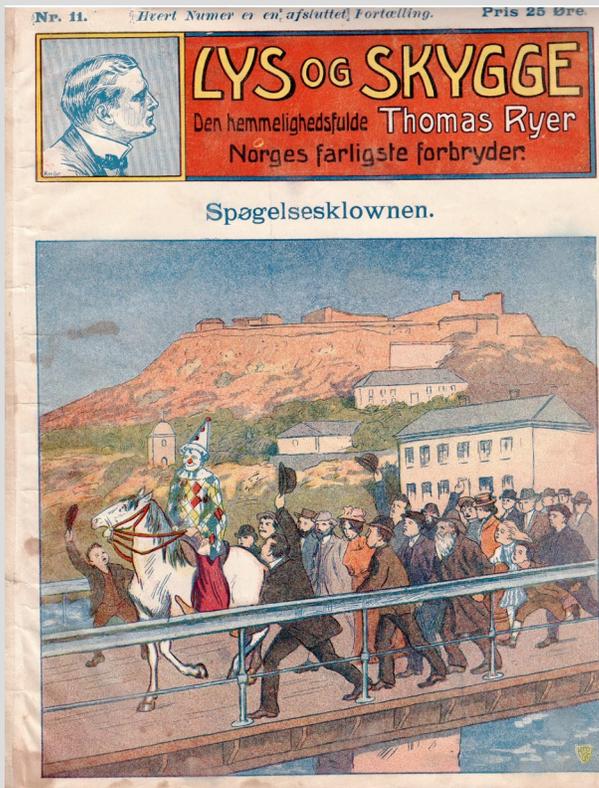
Schiötz 26a.

1 200,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Spøgelsesklownen.

Thomas Ryer opererer i Fredrikshald.

Lys og skygge 11 - 1908.

Beskåret i øvre og nedre kant. Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 27a.

Herlig motiv fra Halden på fremre omslag!

1 200,-

De røde Draaber.

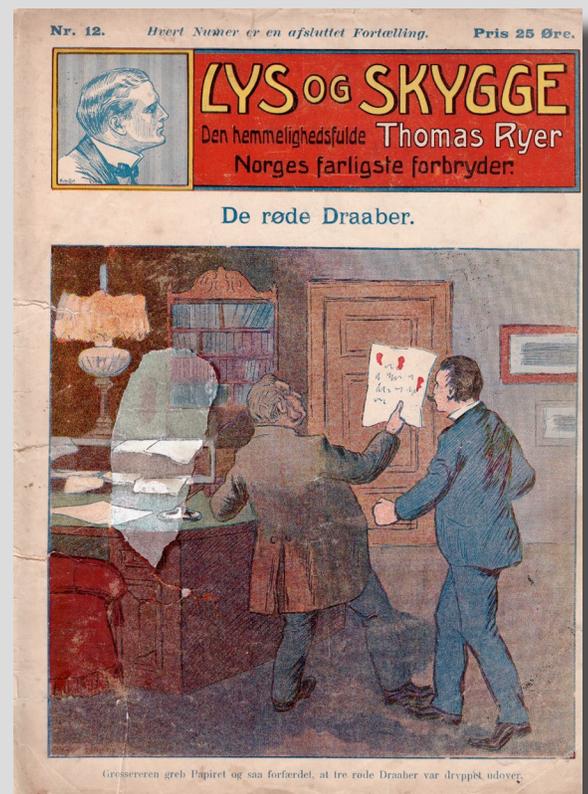
Thomas Ryer benytter sig af et mystisk hemmelig Selskab for at stjæle en stor Opfindelse.

Lys og skygge 12 - 1908.

Komplett med omslag. Bakre omslag forsterket etter papirtap (teksttap) ved nedre indre hjørne. Hull på fremre omslag foret opp bakfra med fargelagt kopi.

Schiötz 28a.

1 000,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Den tabte Søn.

Kampen om hundre Tusen.

Lys og skygge 13 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant. Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag. Plett på fremre omslag. Teksttap i nedre hjørne av side 3/4 vedlagt kopi.

Schiötz 31a.

750,-

Eventyrskibet eller Da Thomas Ryer fortalte.

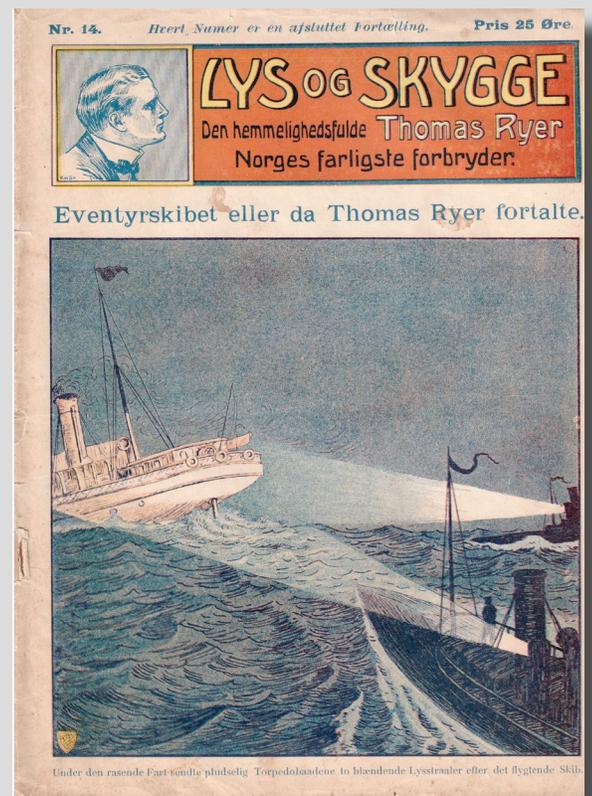
Da Thomas Ryer sprængte Banken i Ostende.

Lys og skygge 14 - 1909.

Komplett med omslag.

Schiötz 32a.

2 500,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Manden med Tusenkronesedlerne

Paa Jagt efter den hemmelighedsfulde Falskmyntner.

Lys og skygge 15 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.
Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 33a.

1 200,-

Den forheksede Præstegaard.

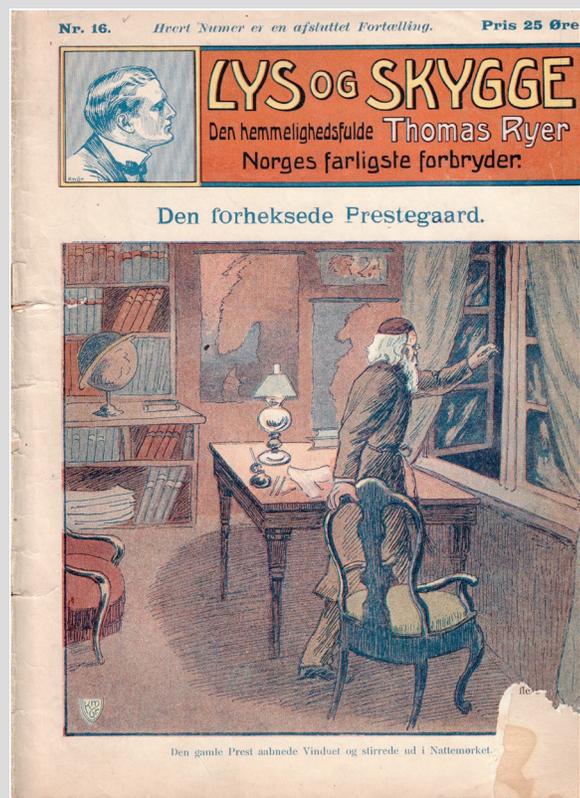
En moderne Spøgelseshistorie opklares af Gribb.

Lys og skygge 16 - 1909.

Komplett med omslag. Avrevet nedre fremre hjørne.

Schiötz 34a.

1 000,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Den døde Passager.

Den uhyggelige Patentligkiste.

Lys og skygge 17 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 35a.

1 200,-

Spøgelset paa Hovedøen

Klosterruinens Mysterier.

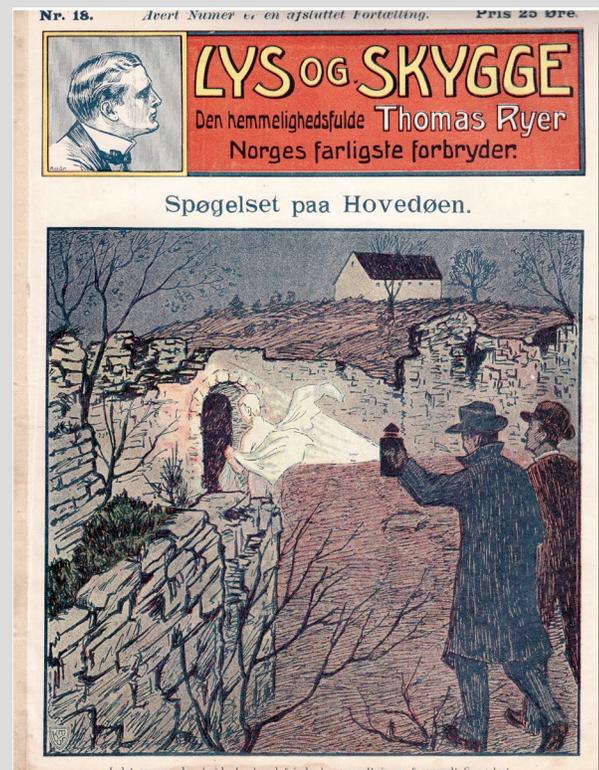
Lys og skygge 18 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

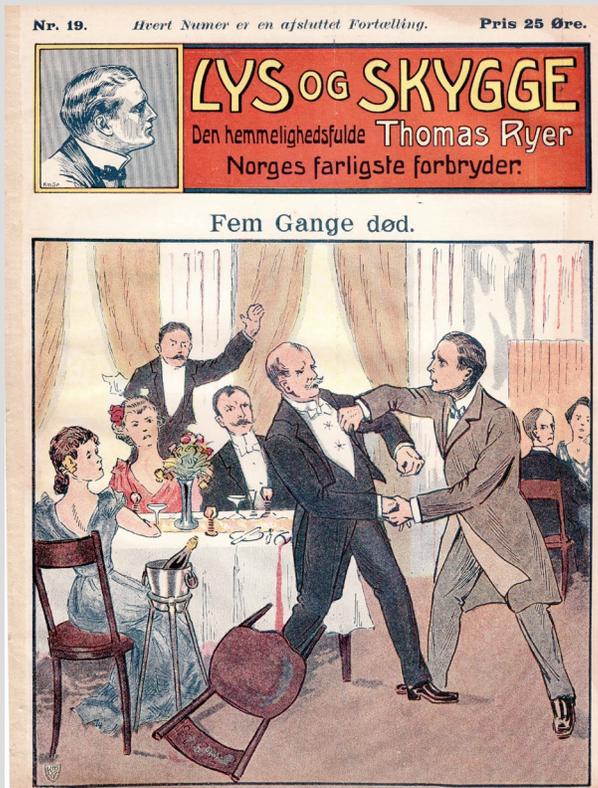
Schiötz 36a.

1 200,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Fem Gange død.

Amerikanerens Kjæmpesvindlerier.

Lys og skygge 19 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 37a.

1 200,-

Turisternes Skræk.

En kvindelig Mestertyv.

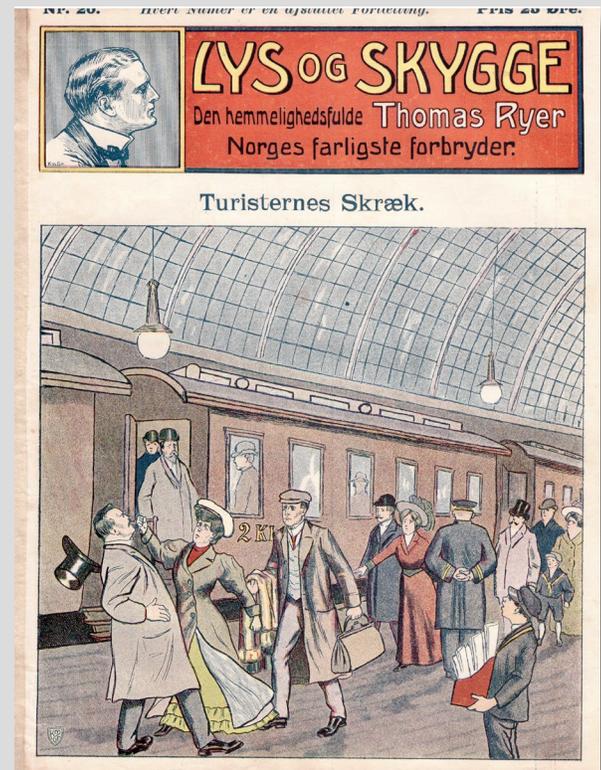
Lys og skygge 20 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 38a.

1 200,-

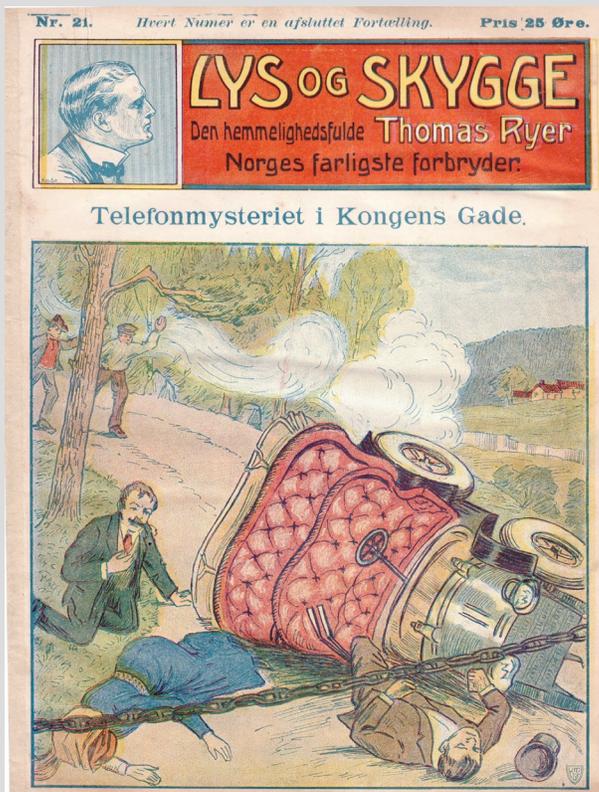

Turisternes Skræk.

Damen svarede med at give ham en livslange Oestie.

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Telefonmysteriet i Kongens Gade.

Oberstløjtnantens Kjærlighedseventyr.

Lys og skygge 21 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 39a.

1 200,-

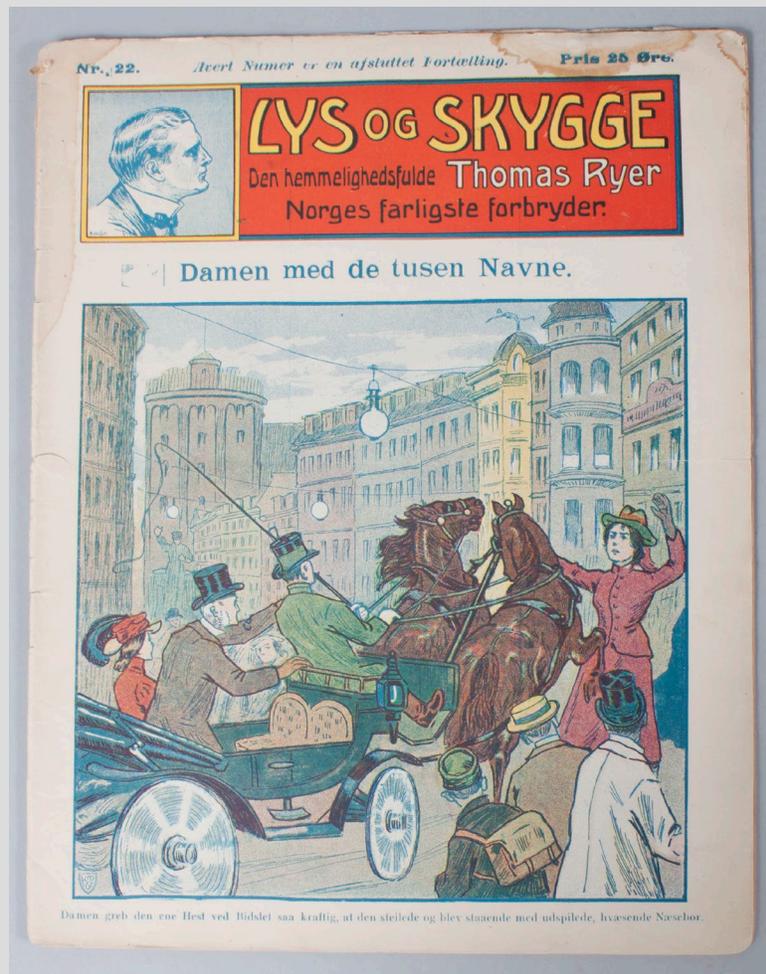

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Herman Wildenveys bidrag til norsk krimhistorie

- Damen med de tusen Navne -

Knut Gribb er med at opklare en verdensbekjent Spionhistorie i Danmark

Lys og skygge 22 - 1909.

Komplett med omslag. Gjennomgående plett i øvre hjørne.

Schiötz 40a.

9 000,-

Norske Førsteutgaver: *Bibliofilt er Wildenvey ukomplisert. [...] Det er bare en eneste unik ting som aldri er fremme: hefte 22 i Serien Lys og Skygge, "Damen med de tusen Navne".*

Historien bak "Damen med de tusen Navne"

Herman Wildenvey tilbragte sommeren 1908 i Son, som tidlig på 1900-tallet tiltrakk seg en rekke kunstnersjeler og etterhvert ble et lite sentrum blant kunstnere.

Det har vært noe diskusjon opp gjennom årene i hvilken grad Wildenvey deltok i forfattelsen av historien, men i *En lykkelig tid* (1940) skriver han selv om bakgrunnen for tilblivelsen av hans krimdebut.

[...] Meget var som før i Soon, og noe blev litt anderledes, da Sven Elvestad kom seilende fra Holmestrand sammen med noen unge Holmestrandherrer for å hente mig over dit. De hadde hørt at jeg var her, og hvorfor kunde jeg ikke likegodt komme med med det samme til en ny by, hvor jeg virkelig var litt ny jeg også? "Men bli nå her et par dager," bad jeg. "Så kan jeg ordne mig og være med til Holmestrand. Det er det samme hvor jeg er."

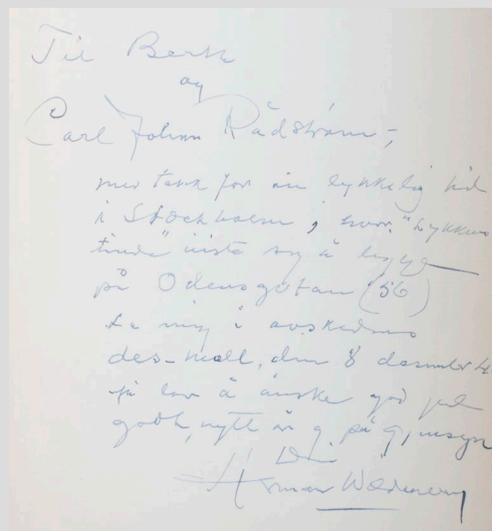
Elvestad og hans venner fra Holmestrand blev en uke. Riverton [sic!] hadde kontrakt med et foretagende som hette "Lys og Skygge" om å skrive en ukentlig roman i en ny krimserie, og nu var han kommet i efterskudd med leveringene.

"Du må skrive en roman for mig," sa han. "Jeg skal gi dig opslaget. Skriver vi hver vår fortelling på en uke kan vi ta ferie siden." Det var vel nærmest en spøk, og for spøk gikk jeg igang med skrivningen efter hans opslag. Det gikk bedre enn noen av oss hadde trodd, jeg fikk stor ros av mesteren, og da jeg fant på at historien skulde hete "Damen med de tusen navn", blev han henrykt. Finnes denne boken blandt de mange bruttotonn Riverton-romaner fra "Lys og Skygge", er den altså av mig." [...]

Elvestad takker ved et senere møte Wildenvey for hjelpen med bidraget til Lys og Skygge.

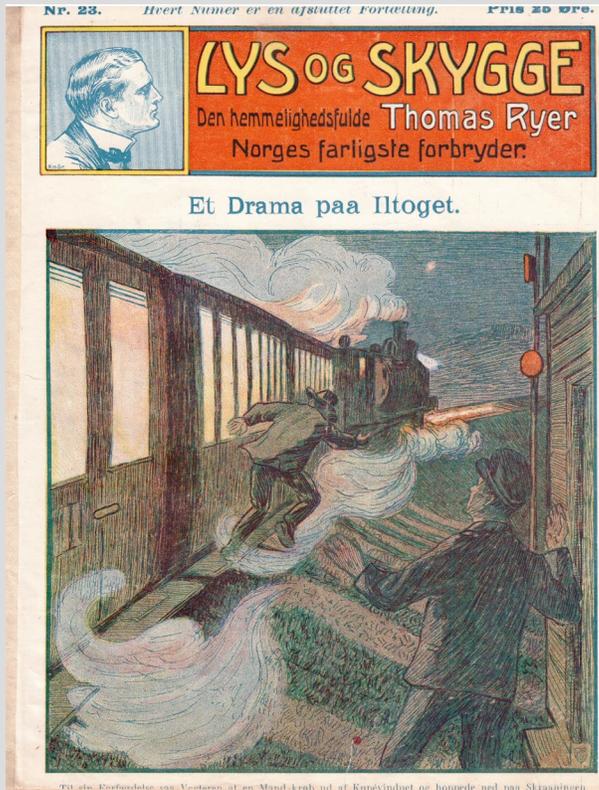
MEDFØLGER - 2 bøker:

- Stein Riverton: *Den døde passageraren*. Dahlberg. Stockholm. 1914. Inneholder "Damen med de tusen namnen", første utgave etter publikasjonen i *Lys og Skygge*. Innbundet med fremre omslag i et solid og rikelig dekorert grønt helskinnbind. *Schiøtz 40b*.
- Herman Wildenvey: *En lykkelig tid* (senere samlet utgave, 1949), hvor han blant annet skriver om vennskapet med Elvestad. Denne boken har en **dedikasjon** fra Wildenvey.

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Et Drama paa Iltoget.

Forbryderen og Politispionen med Mongolansigtet.

Lys og skygge 23 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 41a.

1 200,-

Bygdø-Mysteriet.

Thomas Ryer opererer igjen i Kristiania og benytter Kloroform og Sandpose.

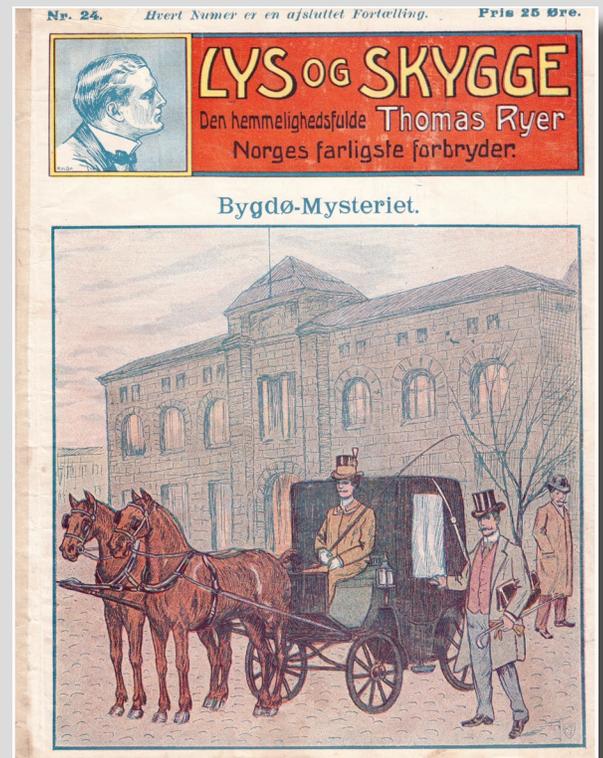
Lys og skygge 24 - 1909.

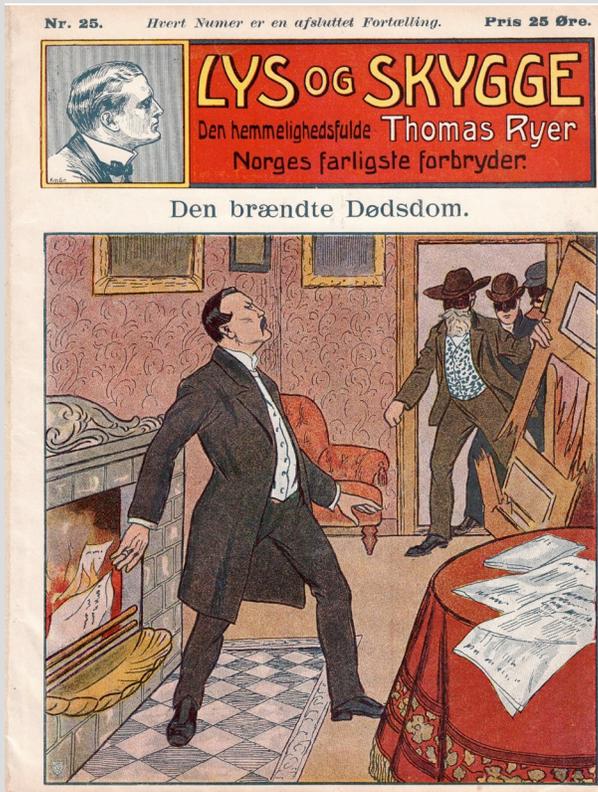
Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 42a.

1 200,-

Den brændte Dødsdom.

Knut Gribb træffer atter de russiske
Provokatør og Spion Azew.

Lys og skygge 25 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.

Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 43a.

1 200,-

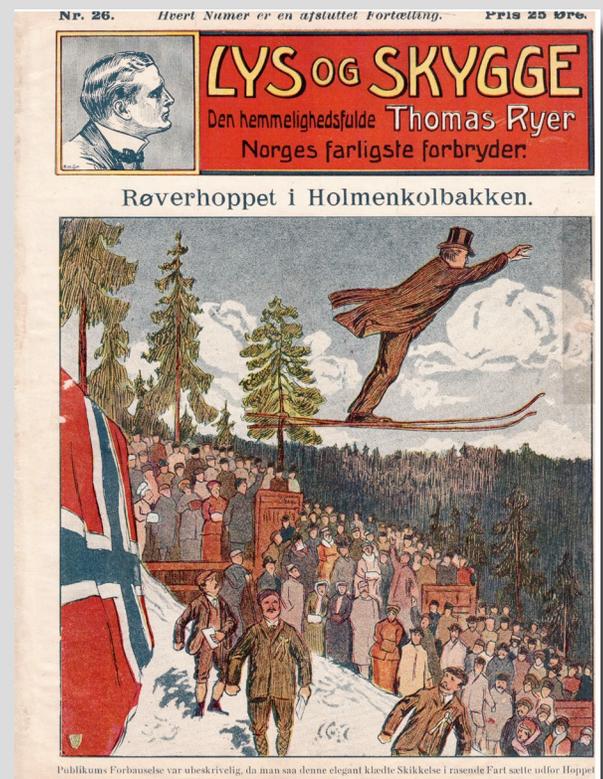
Røverhoppet i Holmenkolbakken

Lys og skygge 26 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant. Mangler bakre omslag.
Forsterket med transparent tape i fremre kant av omslag.

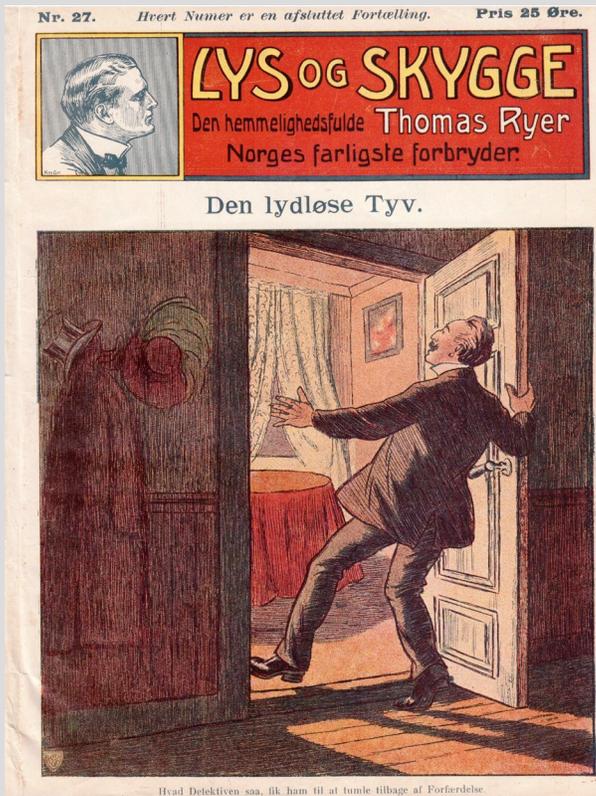
Schiötz 44a.

1 200,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Den lydløse Tyv.

Historien om Knokkelhånden.

Lys og skygge 27 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.
Bakre omslag mangler.

Schiötz 45a.

1 200,-

Den fjerde Farve.

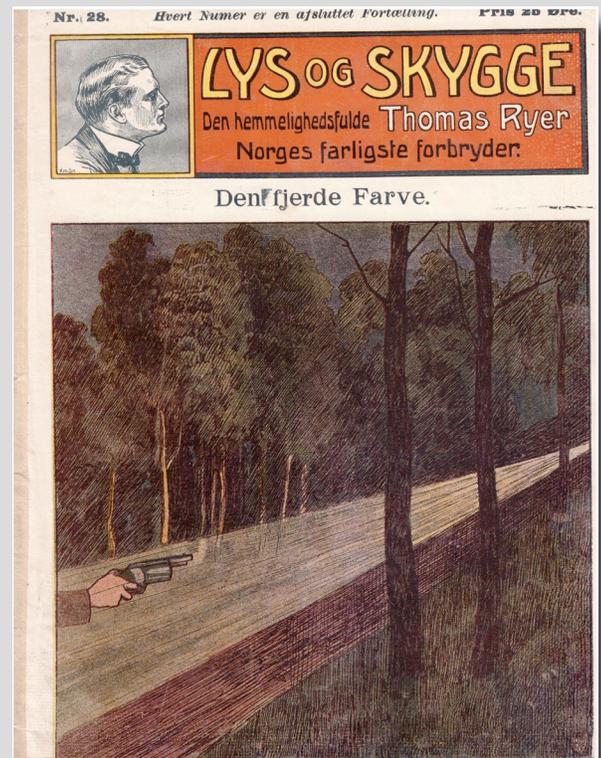
Thomas Ryer forsøger at sprænge Toget i Luften.

Lys og skygge 28 - 1909.

Beskåret i øvre og nedre kant.
Bakre omslag erstattet med blankt papiromslag.

Schiötz 46a.

1 200,-

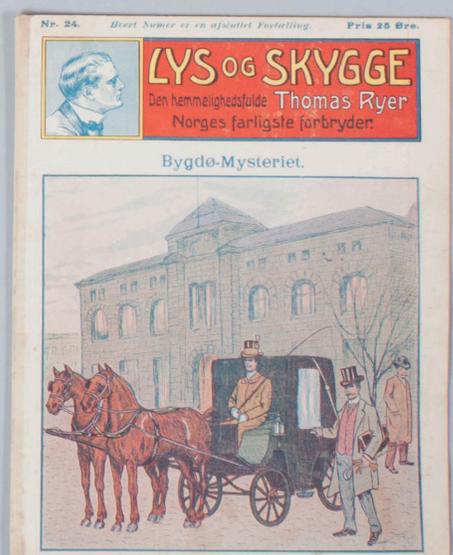
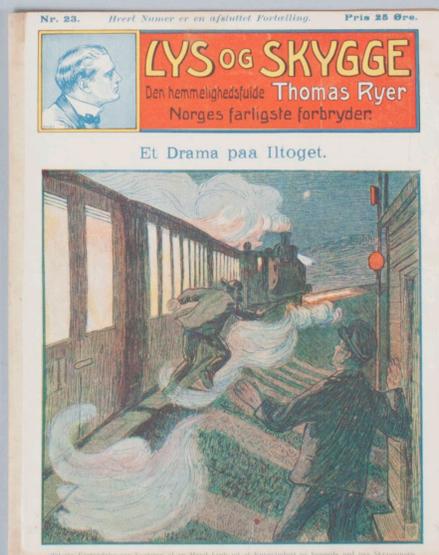
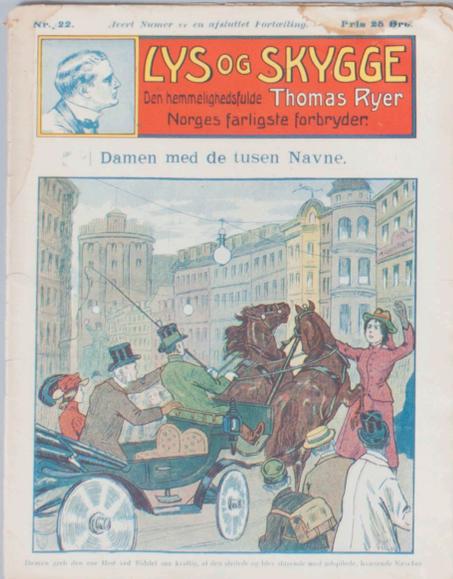
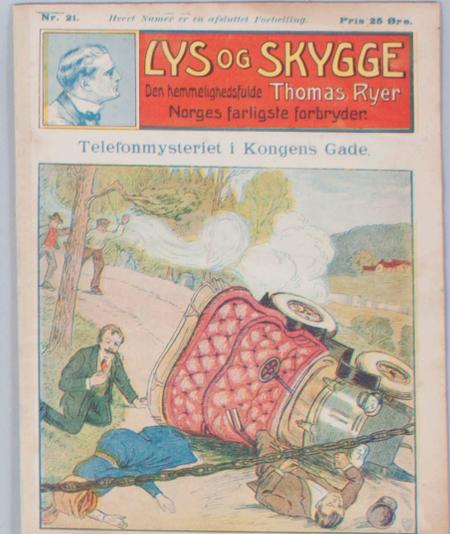
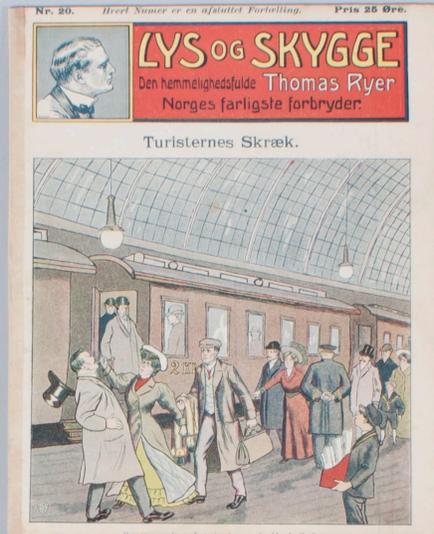
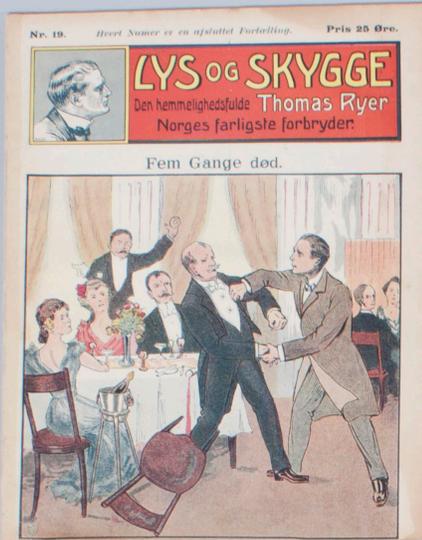
Nummer 1-6.

Nummer 7-12.

Nummer 13-18.

Nummer 19-24.

Nummer 25-28.

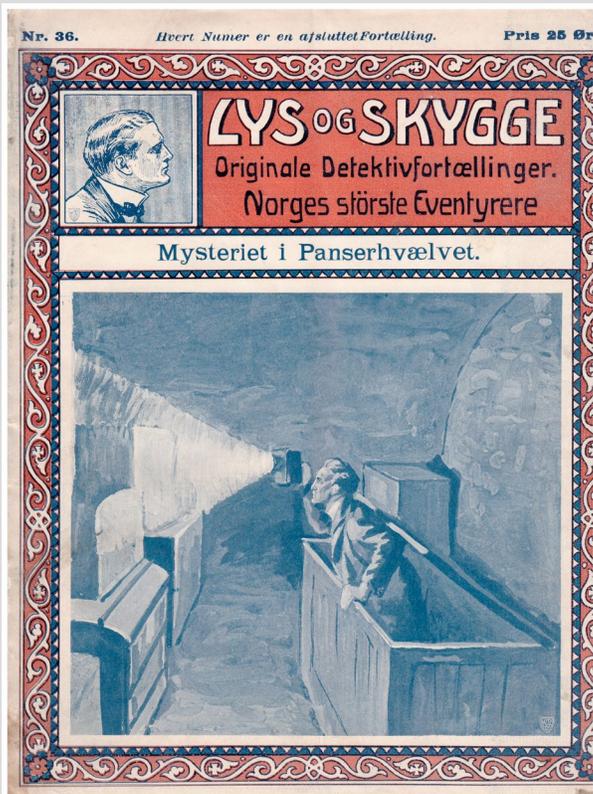
Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Noen spredte nummer.

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Mysteriet i Panserhvelvet.

Hvorledes Thomas Ryer passerer en 2 Cm tyk Staaldør.

Lys og skygge 36 - 1909.

Komplett i omslag.

Skrevet av Oscar Jærven, pseudonym for Engebret Amundsen.

Forlegger P. Omtvedts navntrekk samt påskriften "privat" på bakre omslag.

1 000,-

En Røst fra Underverdenen.

Knut Gribbs store Triumf.

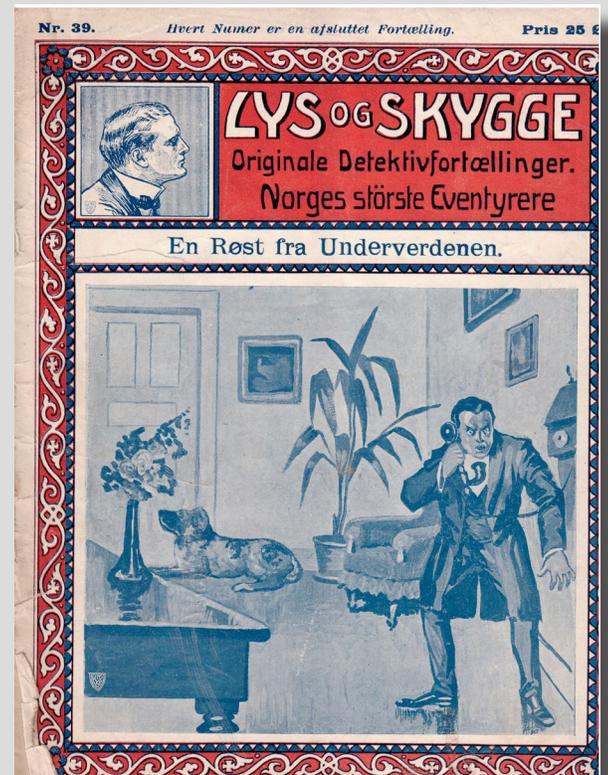
Lys og skygge 29 - 1909.

Komplett i omslag.

Omslag løst mot store deler av ryggstripe og med liten rift inn i fremre omslag. Samtidig navntrekk på første side.

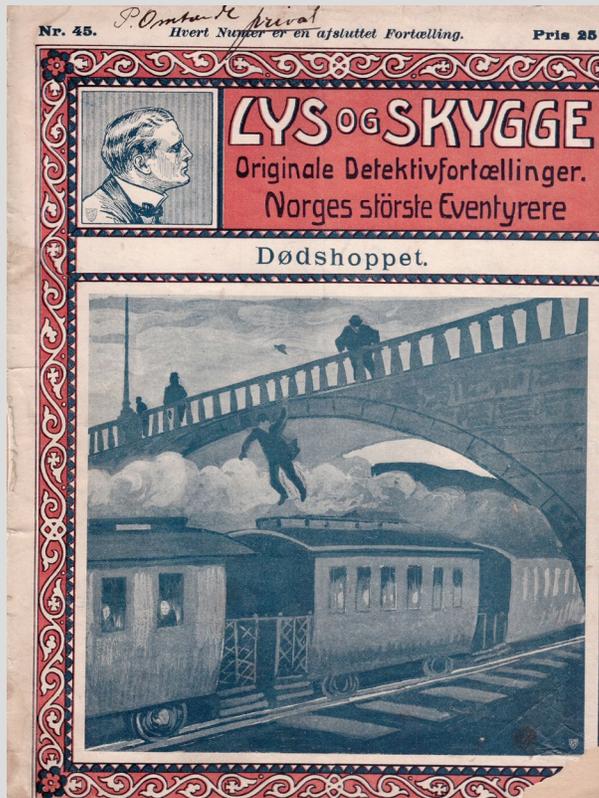
Skrevet av Oscar Jærven, pseudonym for Engebret Amundsen.

600,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Dødshoppet.

Knut Gribb som Laasesmed i Syd-Amerika.

Lys og skygge 45 - 1910.

Komplett i omslag.

3/4 av omslag løst mot rygg. Fremre omslag avrevet i nedre hjørne. Enkelte pletter på bakre omslag. Signatur på omslag og tittelside.

Skrevet av Oscar Jærven, pseudonym for Engebret Amundsen.

Forlegger P. Omtvedts navntrekk samt påskriften "privat" på fremre omslag.

600,-

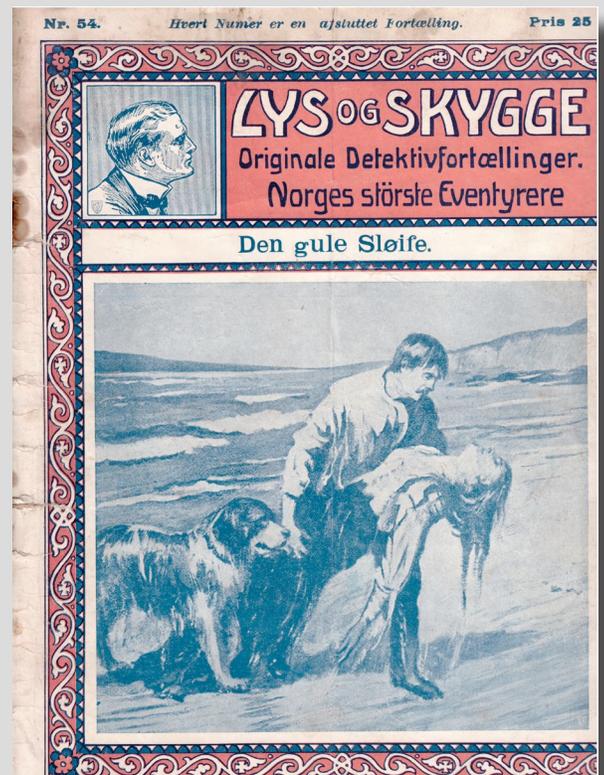
Den gule sløife.

Lys og skygge 54 - 1910.

Komplett i omslag.
Noe rifter langs omslagets ytterkanter.
Bakre omslag noe smusset.

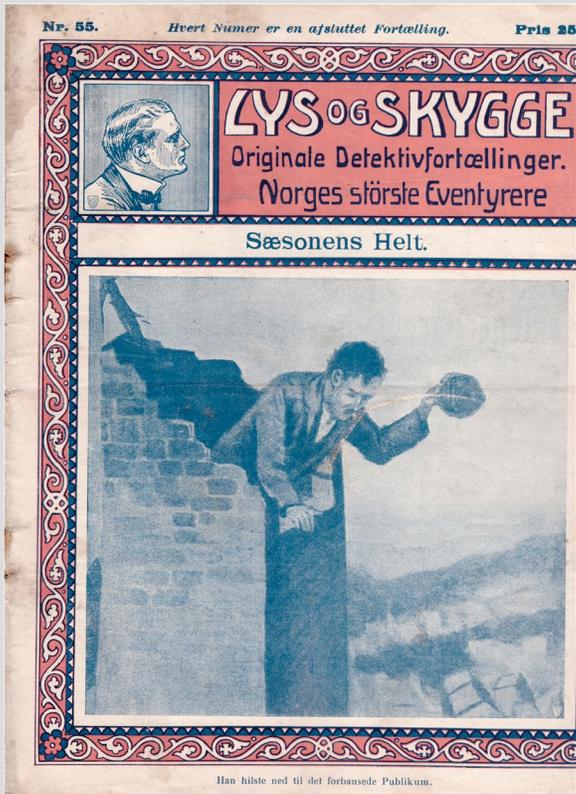
Skrevet av Oscar Jærven, pseudonym for Engebret Amundsen. Samtidig navntrekk på første side.

600,-

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

Sæsonens Helt.

- eller Stemmen fra Dybet.

Lys og skygge 55 - 1910.

Komplett i omslag.

Et godt eksemplar med kun svak smuss og mindre pletter på omslag.

Skrevet av Oscar Jærven, pseudonym for Engebret Amundsen.

800,-

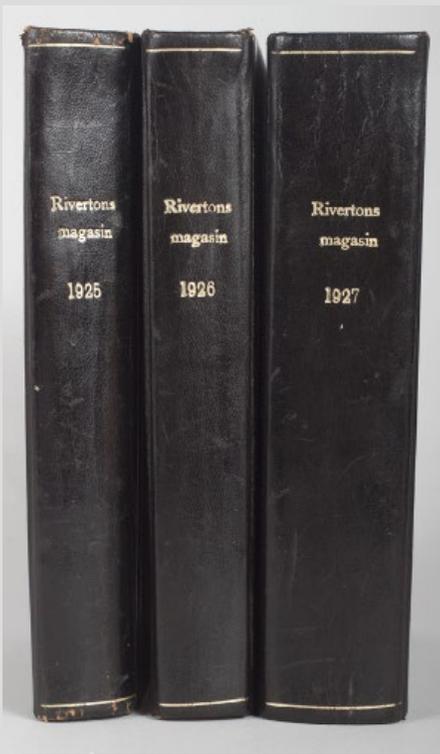
Nummer 55 var siste nummer som utkom av
Lys og Skygge

Krim for samlere fra Antikvariat Bryggen

RIVERTONS MAGASIN KOMPLETT REKKE

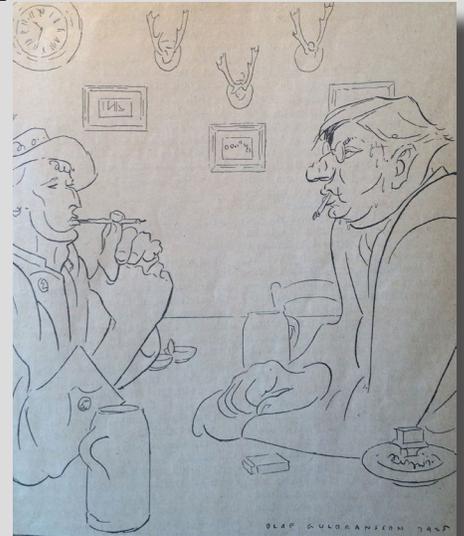
SVEN ELVESTAD & OLAF BULL (Red.)

1. - 3. Årgang. Nummer 1. Juli 1925 - 16. September 1927.
35 nummer, hvorav 1 dobbeltnummer. Alt som kom.

Bundet i 3 samtidige skinn-rygg-
bind med alle fremre
omslag og 9 bakre omslag.
Første bind en anelse skjevlest.

Tilbys til tilbudspris: 10 000,-

Meget sjelden i komplett rekke!

Er det dig Valentiner
Illustrert av Olaf Gulbransson

Bidrag av Elvestad:

1. Juli 1925, side 3-9: *Er det dig Valentiner?* (Stein Riverton)
3. September 1925, side 161-174: *Lincoln Forssners siste dage.* (Stein Riverton)
4. Oktober 1925, side 244-258: *Leo Tolstoi: Hvorfor.* (Oversatt av Elvestad*)
5. November 1925, side 353-356: *A. Awertschenko: Herren paa første bänk.* (Oversatt av Elvestad*)
6. Januar 1926, side 395-400: *Hvor?* (Elvestad)
9. Juli 1926, side 1-11: *Fik han konsessionen?* (Elvestad)

*Syversen skriver i UBO Skrifter: 14, 1986, at det er tvilsomt at Elvestad sto bak oversettelsene merket med stjerne.

Videre finnes bidrag av Øvre Richter Frich (2), Olaf Bull (1), Sigurd Hoel (2), Mikkjel Fønhus (1), Peter Bendow (2), Alf B. Bryn (2) og Kitty Winzel (1).

I tillegg finnes en lang rekke bidrag av utenlandske forfattere fra Thomas Mann til Benito Mussolini.

Syversen nr. 95a, 96a, 69a.

NB! "*Fik han konsessionen*" er ikke nevnt i Syversens bibliografi (Bjørn Ringstrøms Antikvariat 1984), eller i Schiøtz/Ringstrøm (2006). Syversen nevner den dog på side 112 i bibliografien utgitt i 1986 (UBO Skrifter: 14).

www.antikvariat-bryggen.no

Antikvariatet er alltid interessert i gode enkeltobjekter og samlinger.
Ta kontakt for en uforpliktende samtale.

ANTIKVARIAT BRYGGEN

Bryggenveien 42 - Bryggen Vestre - 1747 Skjeberg - Telefon 930 22 712

E-post: post@antikvariat-bryggen.no